

บทที่ ๔
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง (ต่อ)

ชุดที่ ๖ 1

การอุทธรณ์คำพิพากษา

มาตรา ๑๙๕ ว.๔ คำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองให้อุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษา

การวินิจฉัยอุทธรณ์ของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาตามวรรคสี่ ให้ดำเนินการโดยองค์คณะของศาลฎีกา ซึ่งประกอบด้วยผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกา หรือผู้พิพากษาอาวุโสซึ่งเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกาซึ่งไม่เคยพิจารณาคดีนั้นมาก่อน และได้รับคัดเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาจำนวนเก้าคน โดยให้เลือกเป็นรายคดี และเมื่อองค์คณะของศาลฎีกาดังกล่าวได้วินิจฉัยแล้ว ให้ถือว่าคำวินิจฉัยนั้นเป็นคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

2

การอุทธรณ์คำพิพากษา

มาตรา ๑๙๕ ว.๖ ในกรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาให้ผู้ใดพ้นจากตำแหน่ง หรือคำพิพากษานั้นมีผลให้ผู้ใดพ้นจากตำแหน่ง ไม่ว่าจะมีการอุทธรณ์ตามวรรคสี่หรือไม่ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษา

หลักเกณฑ์และวิธีการอุทธรณ์ตามวรรคสี่ และการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคห้า ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

3

การอุทธรณ์คำพิพากษา

กำหนดเวลา
อุทธรณ์

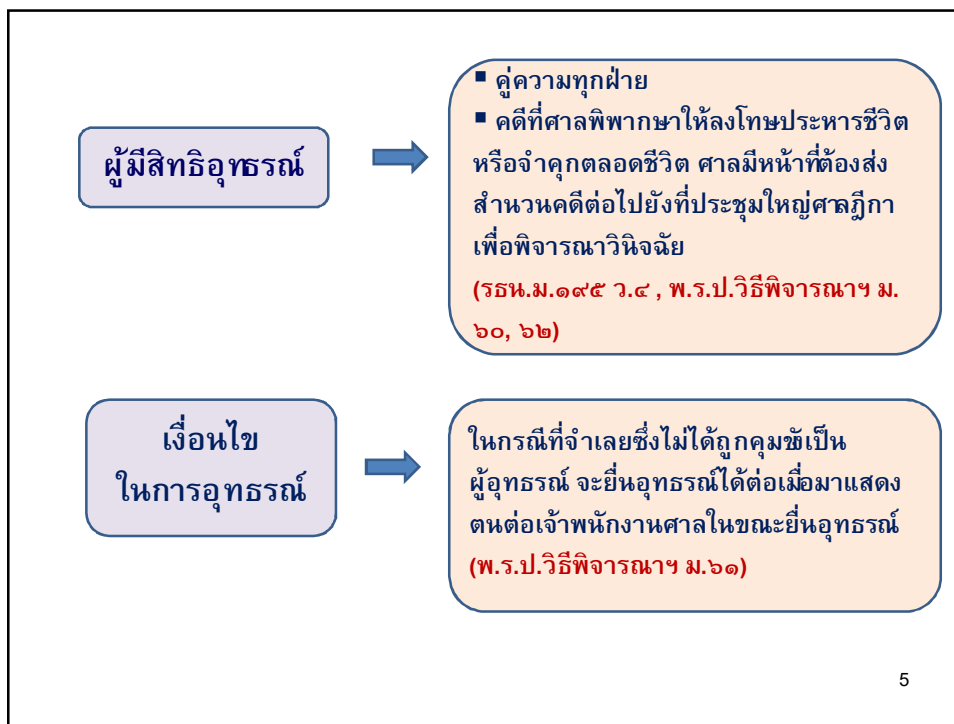
ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ศาลมีคำ
พิพากษา(รธน.ม.๑๙๕ ว.๔ , พ.ร.ป.วิธี
พิจารณาย ม.๖๐)

อุทธรณ์ต่อ
องค์กรใด

ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา (รธน.ม.๑๙๕ ว.๔ ,
พ.ร.ป.วิธีพิจารณาย ม.๖๐)

4

การอุทธรณ์คำพิพากษา

การวินิจฉัยปัญหา
โดยประชุมใหญ่ศาลฎีกา

- ในการพิจารณาอุทธรณ์ หากมี
ปัญหาข้อกฎหมายสำคัญ
 - ผู้พิพากษาคณะหนึ่งในองค์คณะหรือ
ปธ.แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมืองในศาลฎีกาจะเสนอ
ประธานศาลฎีกาเพื่อพิจารณาให้มีการ
วินิจฉัยปัญหานั้นโดยที่ประชุมใหญ่
ศาลฎีกาก็ได้
- (พ.ร.ป.วิธีพิจารณาฯ ม.๖๔)

7

การดำเนินคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน
เพราะเหตุจํา ray ผิดปกติ

8

การดำเนินคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะเหตุรั่วรายผิดปกติ

- นำบทบัญญัติในหมวดที่ว่าด้วยการดำเนินคดีอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม
- กรณีที่ไม่นำมาใช้บังคับ
 - ม.๒๔ กรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท
 - ม.๒๕ อายุความสะดุดหยุดลง
 - ม.๒๖
 - ม.๒๗ การนำตัวจำเลยมาศาลในวันฟ้อง
 - ม.๒๘ การพิจารณาคดีลับหลัง
 - ม.๒๙ การรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่
 - ม.๓๑ การพิจารณาลับ
 - ม.๓๒ การหลบหนีเป็นความผิดอีกฐานหนึ่ง
 - ม.๓๓ วรรคสาม และวรรคสี่
 - ม.๔๐ การนัดฟังคำพิพากษา
 - ม.๔๒ การใช้ดุลพินิจในการรับทรัพย์
 - ม.๔๓ การรับทรัพย์เสียทั้งสิ้น

9

ผู้มีอำนาจฟ้องคดีรั่วรายผิดปกติ : อัยการสูงสุด (หรือคณะกรรมการป.ป.ช.)
(รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๔ (๑), มาตรา ๒๓๕ (๒))

- คำร้องต้องระบุ
 - รายละเอียดเกี่ยวกับข้อหา
 - พฤติการณ์ที่แสดงให้เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหารั่วรายผิดปกติ
 - รายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินและสถานที่ตั้งของทรัพย์สินที่ตกเป็นของแผ่นดิน
 - ชื่อและที่อยู่ของผู้ครอบครองหรือมีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในขณะยื่นคำร้อง

10

- ประกาศคำร้อง ในที่เปิดเผยตามวิธีการ
ในข้อกำหนดของปธ.ศาลฎีกา (พ.ร.ป.วิธี
พิจารณาม.๔๗ ว.๑)
- บุคคลภายนอกอาจยื่นคำร้องคัดค้านซ้ำ
ในคดีได้ ก่อนศาลมีคำพิพากษา (พ.ร.ป.
วิธีพิจารณาม.๔๗ ว.๒)
- การกระการพิสูจน์ตกแก่ผู้กล่าวอ้างว่า
ทรัพย์สินนั้นมิได้เกิดจากการรั่ว
ผิดปกติ หากพิสูจน์ไม่ได้ ศาลจะมีคำสั่งให้
ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน (พ.ร.ป.
วิธีพิจารณาม.๔๘ ว.๑ และ ๖.๓)
- หากผู้ที่กล่าวอ้างโต้แย้งเป็นทายาทหรือ
ผก.มรดก ให้ศาลคำนึงถึงความสามารถ
ในการพิสูจน์ของบุคคลดังกล่าวและ
พิจารณาพิพากษาตามที่เห็นว่าเป็นธรรม
(พ.ร.ป.วิธีพิจารณาม.๔๘ ๖.๓)

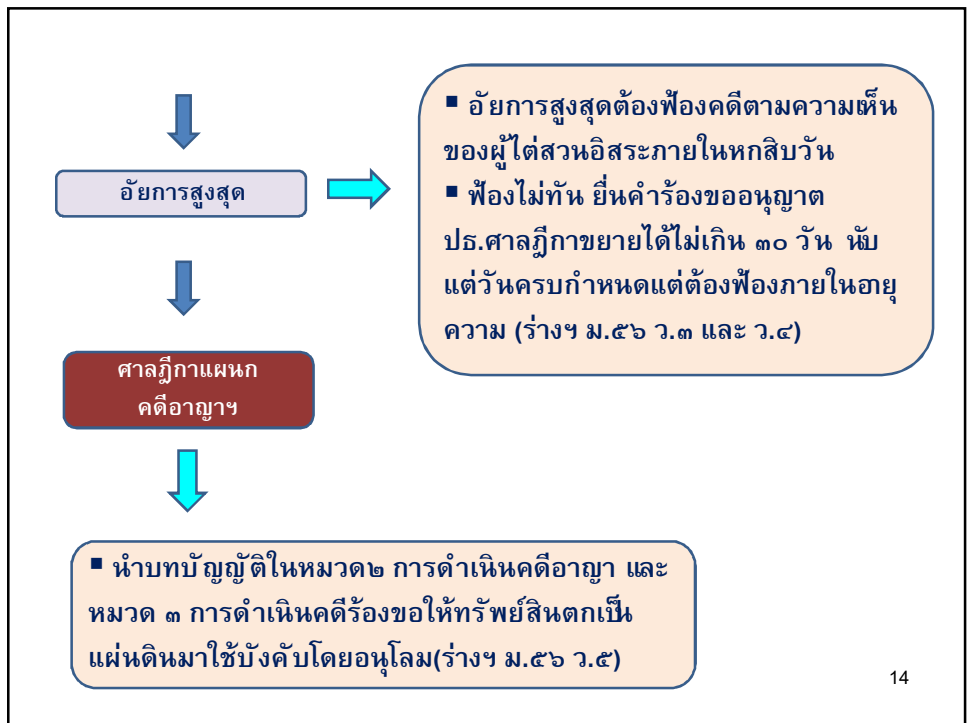
การดำเนินกระบวนการพิจารณา

- การเลือกองค์คณะ
- การพิจารณาคำร้อง
- วันนัดพิจารณาครั้งแรก
(จำเลยไม่ต้องมาศาล)
- การตรวจพยานหลักฐาน
- การไต่สวนพยานหลักฐาน
- การพิพากษาคดี
- การอุทธรณ์

11

การดำเนินคดีคณะกรรมการ
ป.ป.ช.
ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด

12

ผู้ได้สวนอิสระ

- คุณสมบัติของผู้ได้สวนอิสระ
(ม.๕๐ และ ม.๕๑ (๑) – (๗))
- ลักษณะต้องห้ามของผู้ได้สวนอิสระ
(ม.๕๒ (๑) – (๑๖))
- ผู้ได้สวนอิสระมีอำนาจหน้าที่
เช่นเดียวกับคณะกรรมการป.ช.
(ม.๕๓)
- ผู้ได้สวนอิสระมีอำนาจสั่งให้
กรรมการป.ช.ยื่นบัญชีแสดง
รายการทรัพย์สิน(ม.๕๕)

15

การดำเนินคดีจิตใจไม่ยื่นบัญชี
หรือยื่นเท็จ

16

- ข้อกล่าวหา**
- ใจไม่ยื่นบัญชี
 - ยื่นเท็จ
- โดยมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน (รัฐธรรมนูญ ม.๒๓๕ ว.ท้าย และร่างฯ ม.๕๗)
- **คำร้องต้องระบุ**
 - รายละเอียดเกี่ยวกับตำแหน่งของผู้นั้น
 - บุคคลที่ผู้นั้นมีหน้าที่รับผิดชอบต้องยื่นบัญชี
 - ระยะเวลาที่ต้องยื่นบัญชี
 - ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำความผิดโดยชัดแจ้ง
 - บัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน
 - ผลการตรวจสอบและรายงานของพนักงานเจ้าหน้าที่
 - มติและรายงานการประชุมของคณะกรรมการป.ป.ช. (ร่างฯ ม.๕๘)
- 18